Analiza Medicinske Slike - nedelja 4 -

Procena učinka ML modela

Danas ćemo proći

- 1. Definicija modela za regresiju, klasifikaciju i segmentaciju
- 2. Uticaj podataka na model
- 3. Merenje učinka modela
- 4. Razumevanje učinka ML modela

Nedelja 1	Nedelja 2	Nedelja 3	Nedelja 4	Nedelja 5	Nedelja 6	Nedelja 7	Nedelja 8
Uvod u predmet	Primena ML u analizi medicinske slike	Konvoluciski modeli	Procena učinka ML modela				Rad na projektima

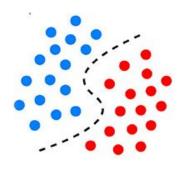
Mašinsko učenje daje računarima sposobnost da uče bez eksplicitnog programiranja.*

Mašinsko učenje daje računarima sposobnost da uče bez eksplicitnog programiranja.*

Suština mašinskog učenja je da koristi podatke da izgradi model koji će vršiti predikcije.

Mašinsko učenje daje računarima sposobnost da uče bez eksplicitnog programiranja.*

Suština mašinskog učenja je da koristi podatke da izgradi model koji će vršiti predikcije.

Nadgledano

Podaci: Označeni (Labeled)

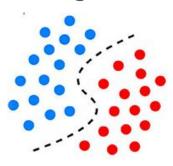
Svrha: Regresija, klasifikacija...

Primer korišnjenja: klasifikacija slika (npr. ćelija raka), filtriranje spam mejlova,...

Mašinsko učenje daje računarima sposobnost da uče bez eksplicitnog programiranja.*

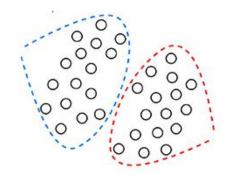
Suština mašinskog učenja je da koristi podatke da izgradi model koji će vršiti predikcije.

Nadgledano

Mašinsko učenje daje računarima sposobnost da uče bez eksplicitnog programiranja.*

Suština mašinskog učenja je da koristi podatke da izgradi model koji će vršiti predikcije.

Nenadgledano

Podaci: Neoznačeni (Unlabeled)

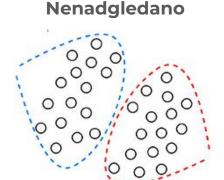
Svrha: Smanjenje dimenzionalnosti, grupisanje, izdvajanje obeležja...

Primer korišnjenja: preporuka reklama, detekcija anomalija (uklanjanje šuma)...

Mašinsko učenje daje računarima sposobnost da uče bez eksplicitnog programiranja.*

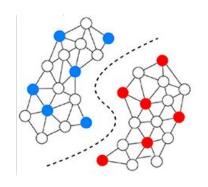
Suština mašinskog učenja je da koristi podatke da izgradi model koji će vršiti predikcije.

Nadgledano

Mašinsko učenje daje računarima sposobnost da uče bez eksplicitnog programiranja.*

Suština mašinskog učenja je da koristi podatke da izgradi model koji će vršiti predikcije.

Polunadgledano

Podaci: Označeni i neoznačeni

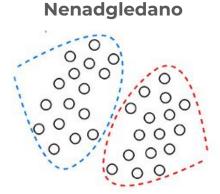
Svrha: Traženje granica parametara označavanje neoznačenih...

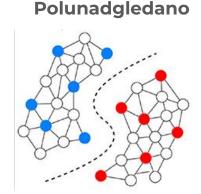
Primer korišnjenja: analiza govora, sekvenciranje u genetici...

Mašinsko učenje daje računarima sposobnost da uče bez eksplicitnog programiranja.*

Suština mašinskog učenja je da koristi podatke da izgradi model koji će vršiti predikcije.

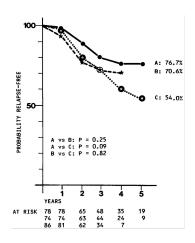
Nadgledano

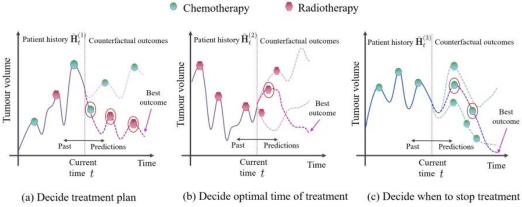
Utvrđivanje veze (fit) između dve (ili više) promenljive.

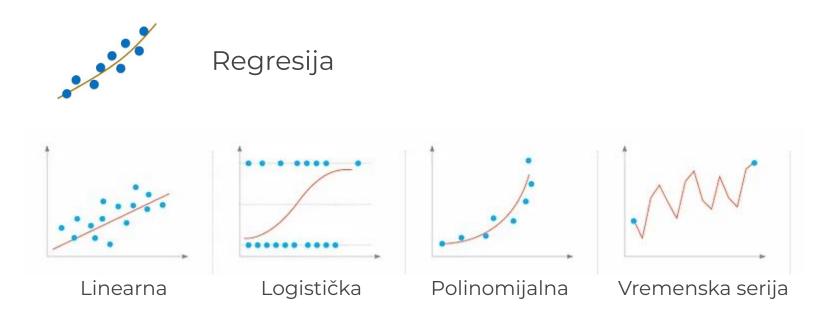

Bonadonna et al. 1981, <u>Dose-Response Effect of</u>
<u>Adjuvant Chemotherapy in Breast Cancer</u>

Predikcija vremenske serije

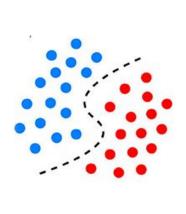

What Is Regression in Machine Learning?

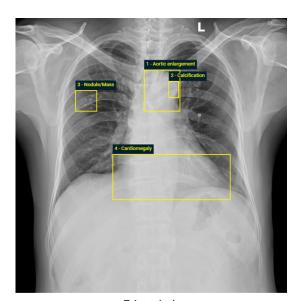

Binarna

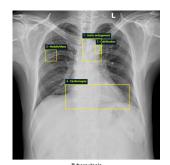
No finding

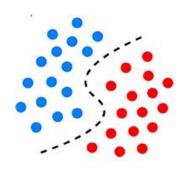
Tuberculosis

Binarna

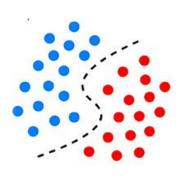

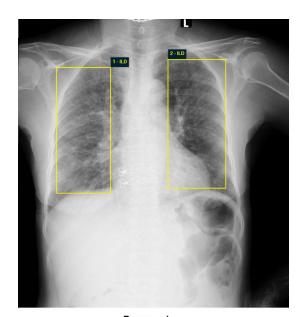
Iuberculo

Klasifikacija

Višeklasna

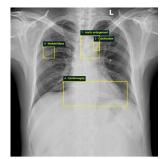

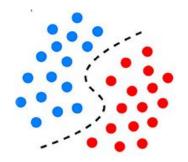
Pneumonia

Binarna

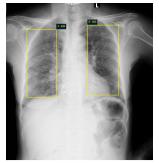

Tuberculos

Višeklasna

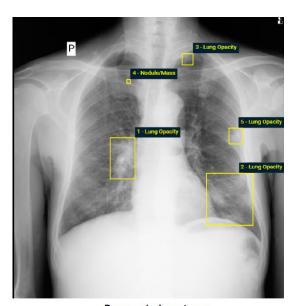
Klasifikacija

eumonia

Višeznačna

Pneumonia, Lung tumor

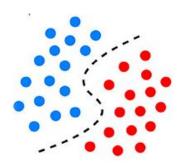
Klasifikacija

Binarna

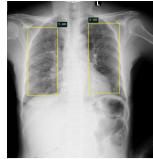

Tuberculos

Višeklasna

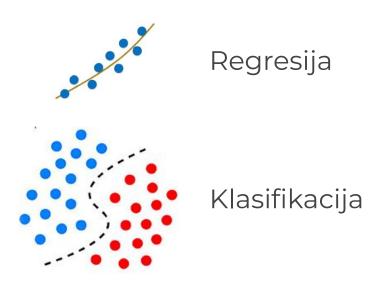

Dnoumonia

Pneumonia, Lung tumor

Segmentacija

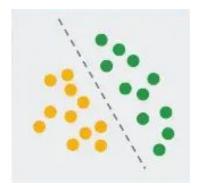

Gen Al

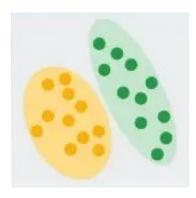
Tipovi Modela

Diskriminativni

Klasifikacija Predikcija...

Generativni

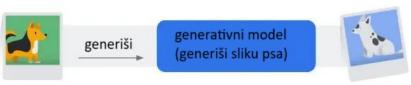
Generisanje novih podataka na osnovu datih

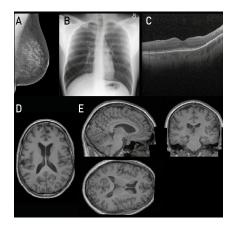
Izvor: Introduction to Generative Al

Za šta koristimo ML modele Diskriminativni

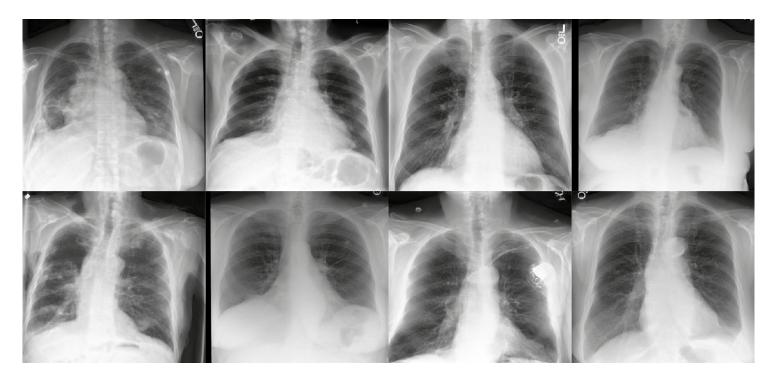
diskriminativan model klasifikuj (pas ili mačka) pas Full CT volume model Malignant lesion detection

Generativni

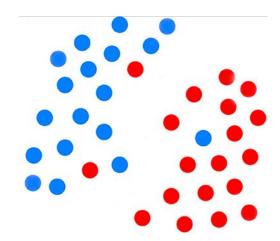
Primer Generativnog Modela

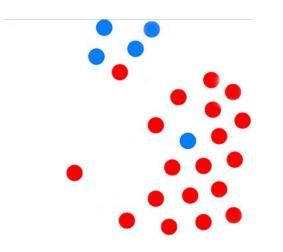
Nasumično izabrani sintetički snimci treniranog LDM (na MIMIC-CXR bazom). Nakon 200 DDIM koraka. Izvor: Pinaya et al. 2023. Generative AI for Medical Imaging: extending the MONAI Framework

Koliko verno podaci prikazuju realnost?

Realna slika podataka

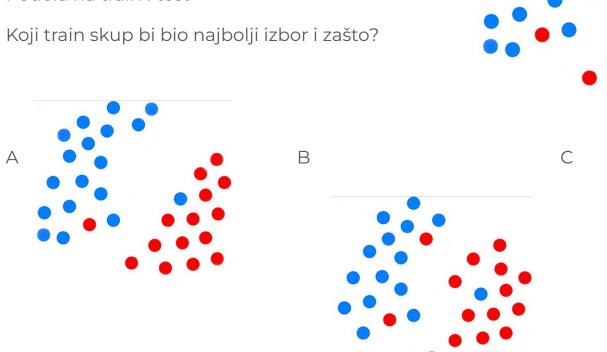

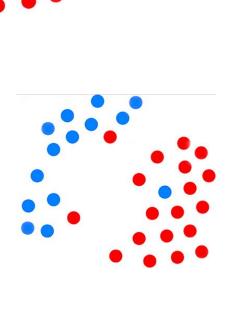
Podaci koje posedujemo

Kako podaci utiču na model

Podela na train i test

Pretpostavka: Elementi iste klase bi trebalo da dele **slične** karakteristike (obeležja).

Pretpostavka: Elementi iste klase bi trebalo da dele **slične** karakteristike (obeležja).

Šta je sličnost? Jedna od često korišćenih mera sličnosti je zapravo rastojanje između obeležja.

Pretpostavka: Elementi iste klase bi trebalo da dele **slične** karakteristike (obeležja).

Šta je sličnost? Jedna od često korišćenih mera sličnosti je zapravo rastojanje između obeležja.

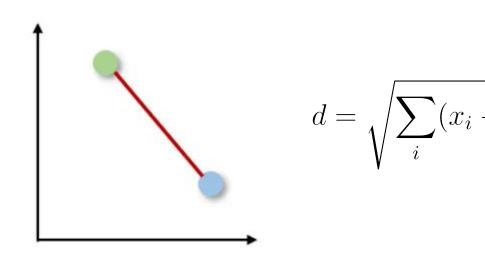
Zavisno od vrste podataka možemo koristiti različite funkcije rastojanja:

Pretpostavka: Elementi iste klase bi trebalo da dele **slične** karakteristike (obeležja).

Šta je sličnost? Jedna od često korišćenih mera sličnosti je zapravo rastojanje između obeležja.

Zavisno od vrste podataka možemo koristiti različite funkcije rastojanja:

Euklidsko (Euclidean)

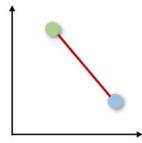

Pretpostavka: Elementi iste klase bi trebalo da dele **slične** karakteristike (obeležja).

Šta je sličnost? Jedna od često korišćenih mera sličnosti je zapravo rastojanje između obeležja.

Zavisno od vrste podataka možemo koristiti različite funkcije rastojanja:

Euklidsko (Euclidean)

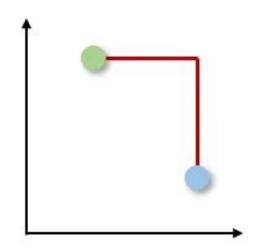

Pretpostavka: Elementi iste klase bi trebalo da dele **slične** karakteristike (obeležja).

Šta je sličnost? Jedna od često korišćenih mera sličnosti je zapravo rastojanje između obeležja.

Zavisno od vrste podataka možemo koristiti različite funkcije rastojanja:

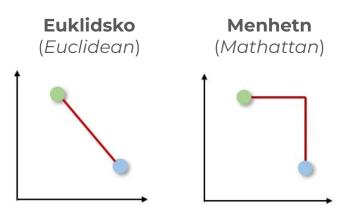

$$d = \sum_{i} |x_i - y_i|$$

Pretpostavka: Elementi iste klase bi trebalo da dele **slične** karakteristike (obeležja).

Šta je sličnost? Jedna od često korišćenih mera sličnosti je zapravo rastojanje između obeležja.

Zavisno od vrste podataka možemo koristiti različite funkcije rastojanja:

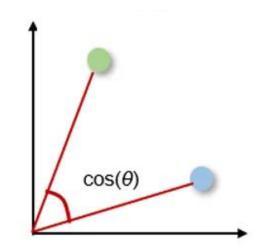

Pretpostavka: Elementi iste klase bi trebalo da dele **slične** karakteristike (obeležja).

Šta je sličnost? Jedna od često korišćenih mera sličnosti je zapravo rastojanje između obeležja.

Zavisno od vrste podataka možemo koristiti različite funkcije rastojanja:

Kosinus (cosine)

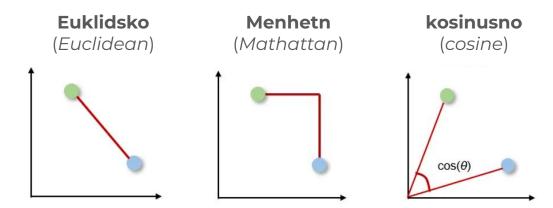

$$d = \cos(\theta) = \frac{xy}{\|x\|_2 \|y\|_2}$$

Pretpostavka: Elementi iste klase bi trebalo da dele **slične** karakteristike (obeležja).

Šta je sličnost? Jedna od često korišćenih mera sličnosti je zapravo rastojanje između obeležja.

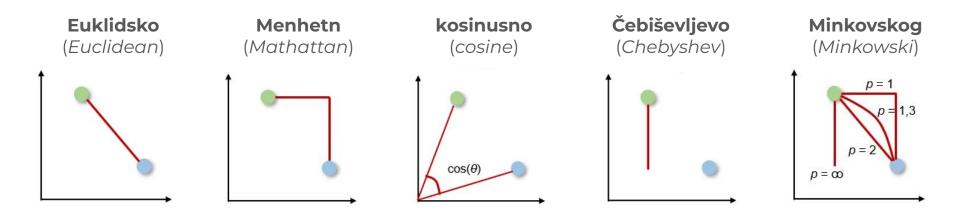
Zavisno od vrste podataka možemo koristiti različite funkcije rastojanja:

Pretpostavka: Elementi iste klase bi trebalo da dele **slične** karakteristike (obeležja).

Šta je sličnost? Jedna od često korišćenih mera sličnosti je zapravo rastojanje između obeležja.

Zavisno od vrste podataka možemo koristiti različite funkcije rastojanja:

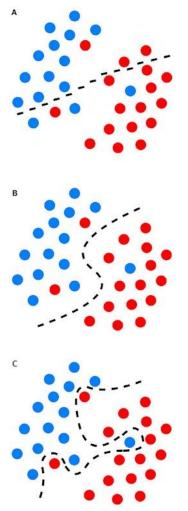
Klasifikacija

Da bismo napravili dobar klasifikator, moramo da definišemo šta znači "dobar klasifikator".

Klasifikacija

Da bismo napravili dobar klasifikator, moramo da definišemo šta znači "dobar klasifikator".

Da li je dobra klasifikaciona podela pod A, B ili C?

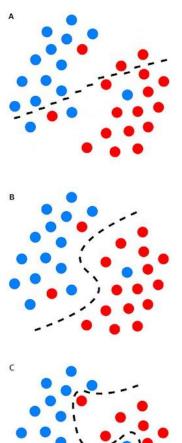
Klasifikacija

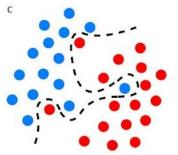
Da bismo napravili dobar klasifikator, moramo da definišemo šta znači "dobar klasifikator".

Da li je dobra klasifikaciona podela pod A, B ili C?

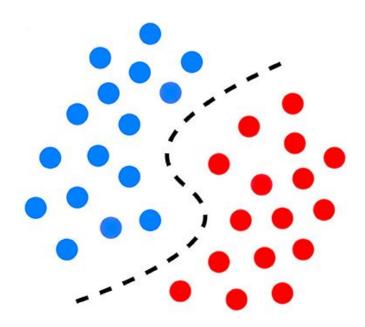
Koraci:

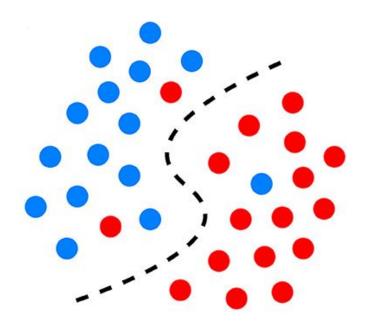
- Podeliti bazu podataka koju imamo na trening i test skup*
- Odrediti metriku za merenje performansi klasifikatora
- Pitanje: Da li je bitnije da savršeno naučimo trening podatke ili da model bude sposoban da generalizuje tako da može da predviđa elemente iz test skupa?

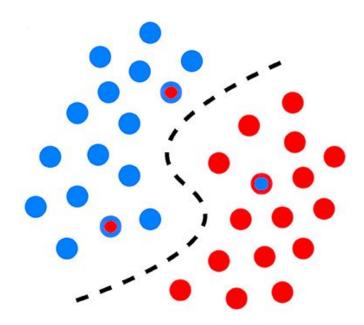

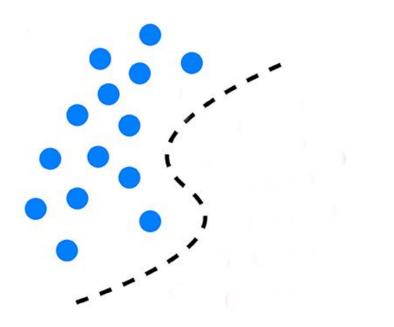

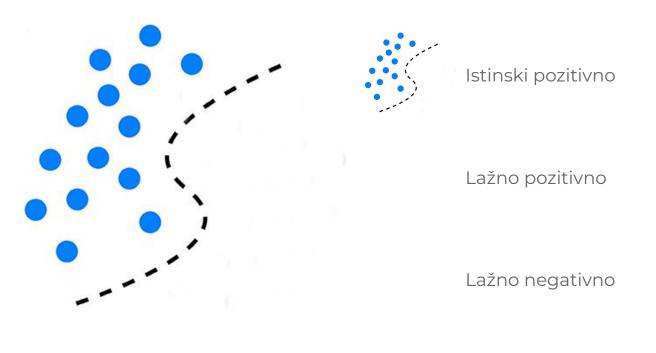

Istinski pozitivno

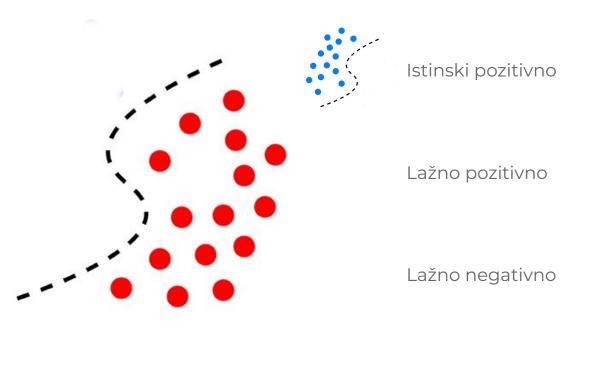
Lažno pozitivno

Lažno negativno

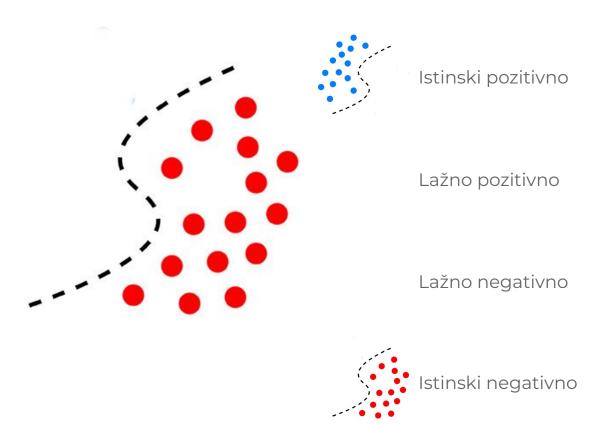
Istinski negativno

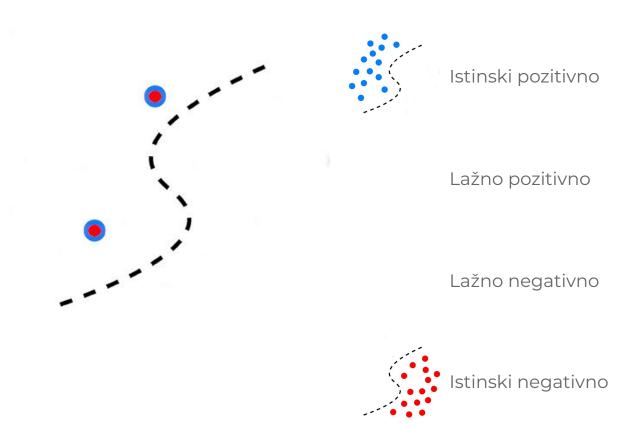

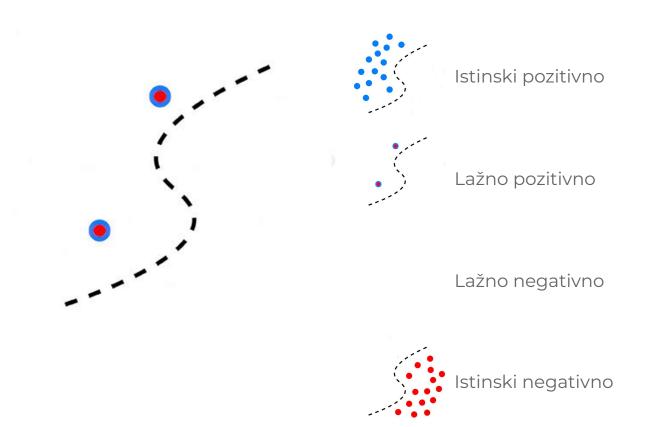
Istinski negativno

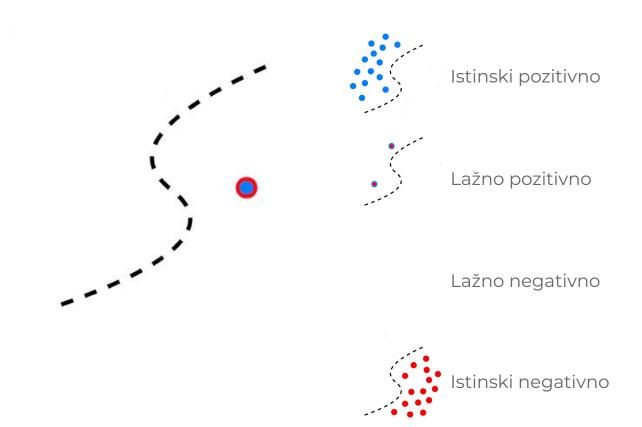

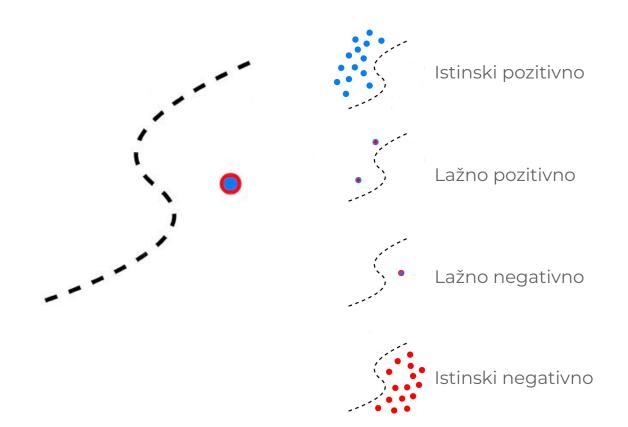
Istinski negativno

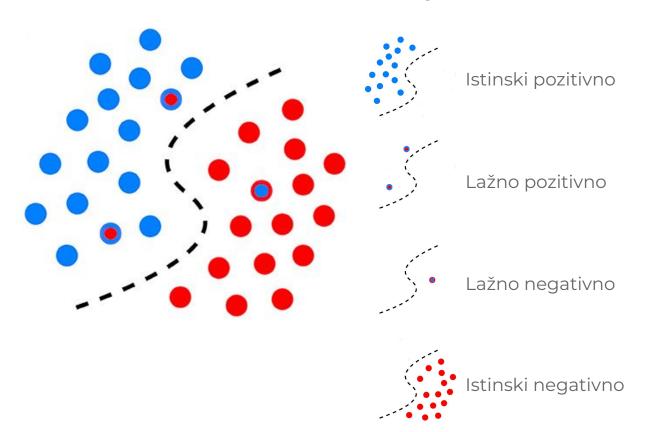

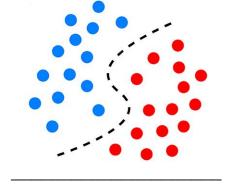

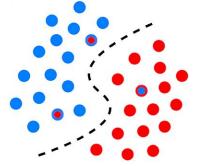

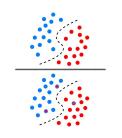

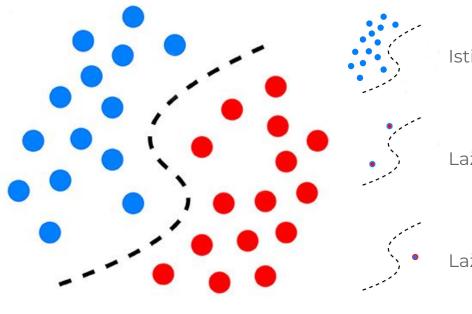

Tačnost = Istinski pozitivno + Istinski negativno = Istinski pozitivno + Istinski negativno + Lažno pozitivno + Lažno negativno

Tačnost

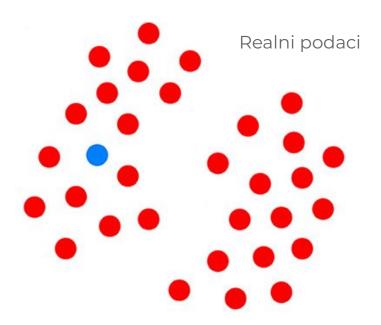

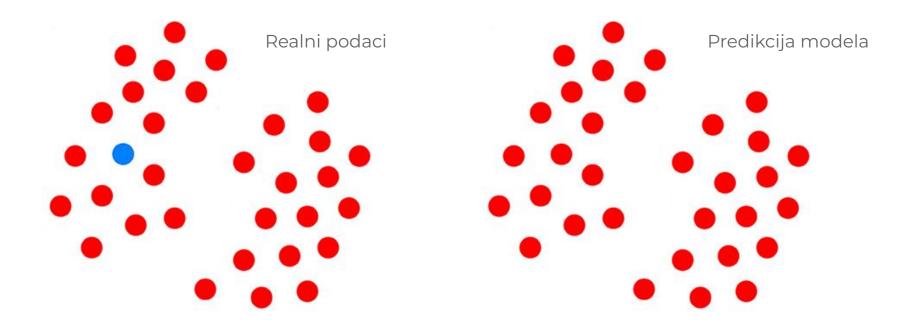
Istinski pozitivno

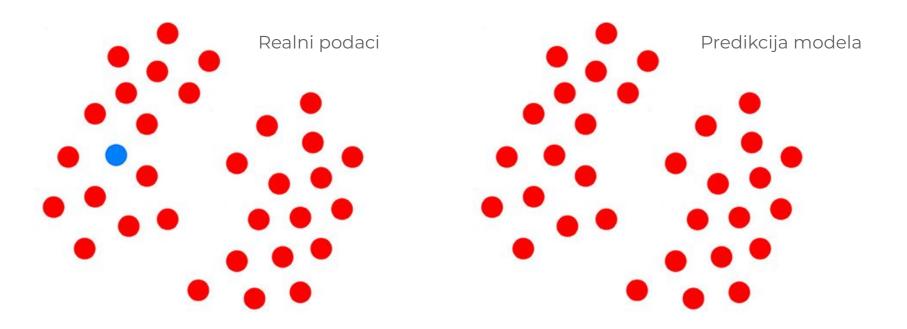
Lažno pozitivno

Lažno negativno

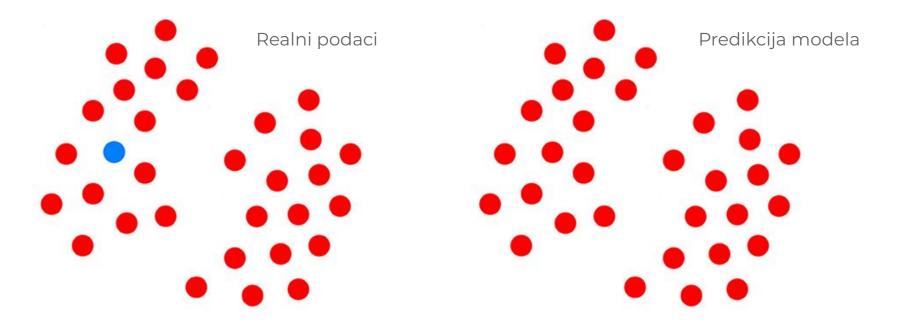

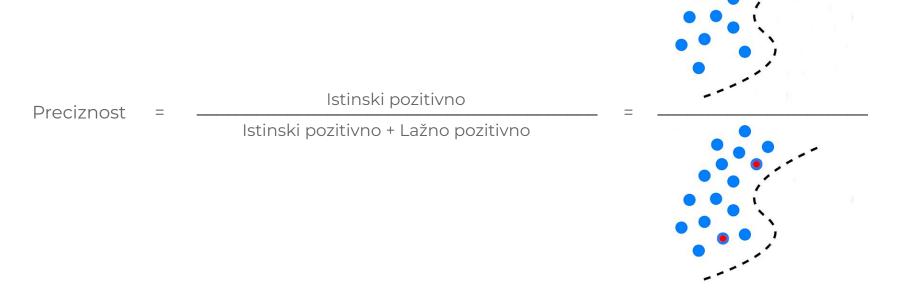

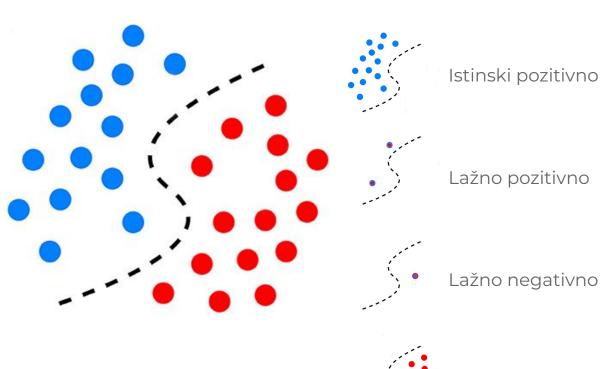
Tačnost = 96.88%

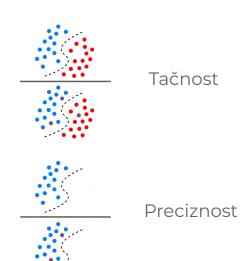

Tačnost = 96.88%

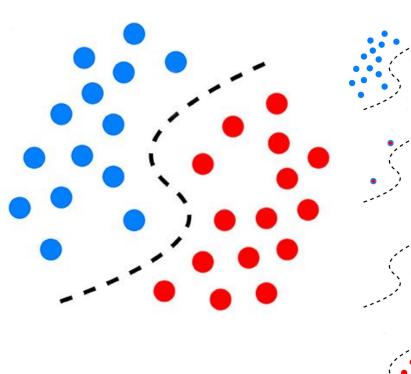
Pogođeni elementi plave klase 0%

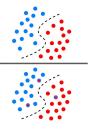

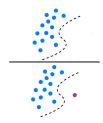

Tačnost

Preciznost

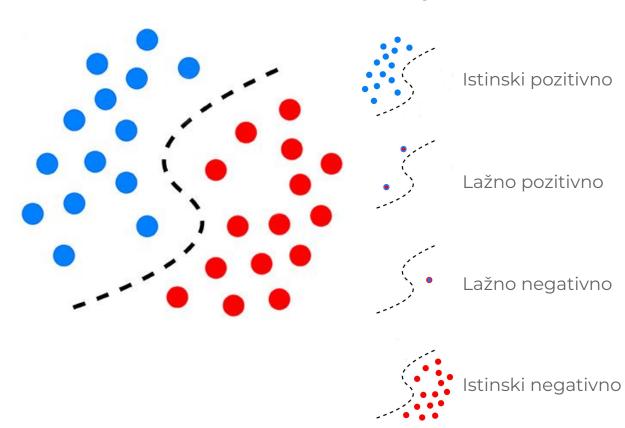
Odziv

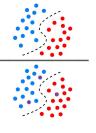

Istinski pozitivno

Lažno pozitivno

Lažno negativno

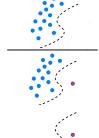

Tačnost

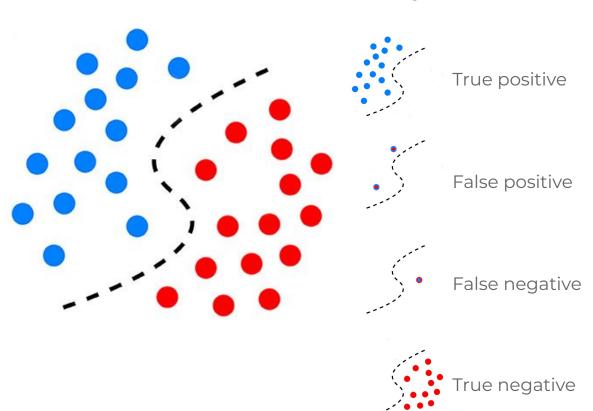
Preciznost

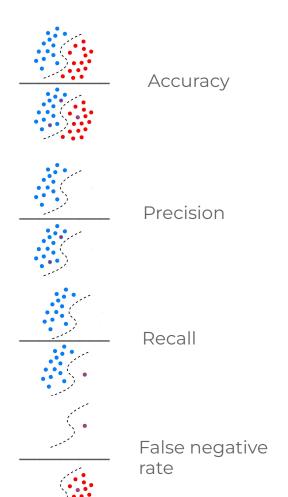

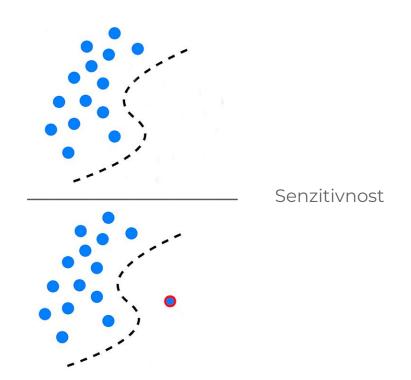
Odziv

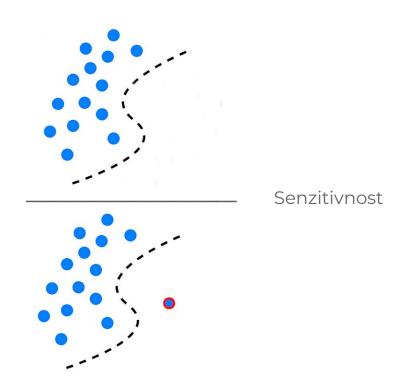

Mera lažno pozitivnih

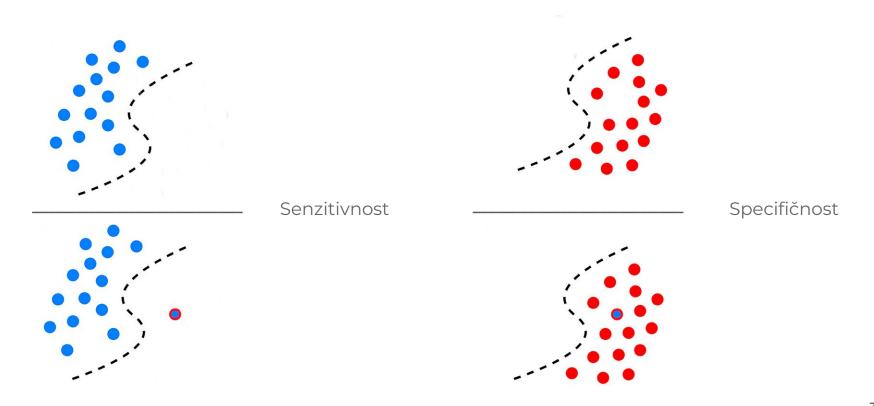

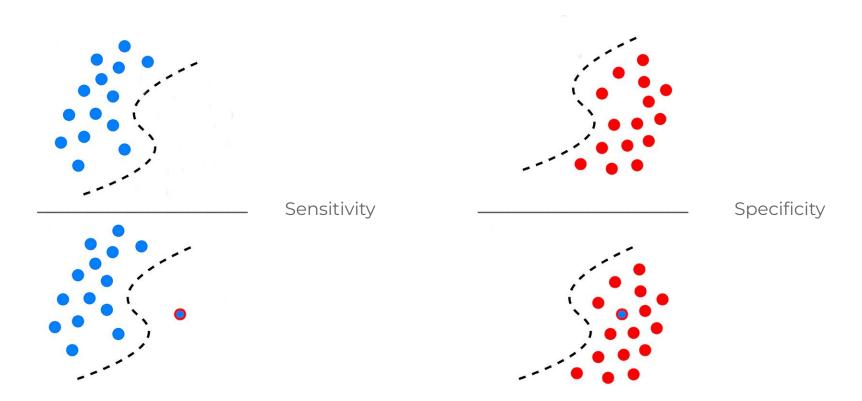

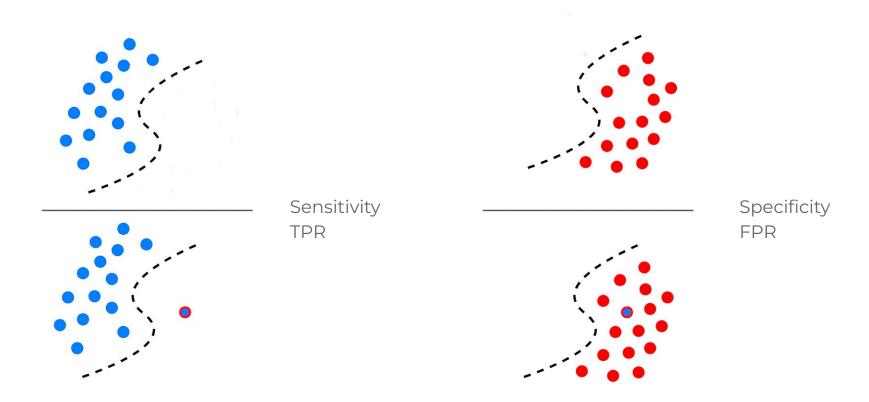

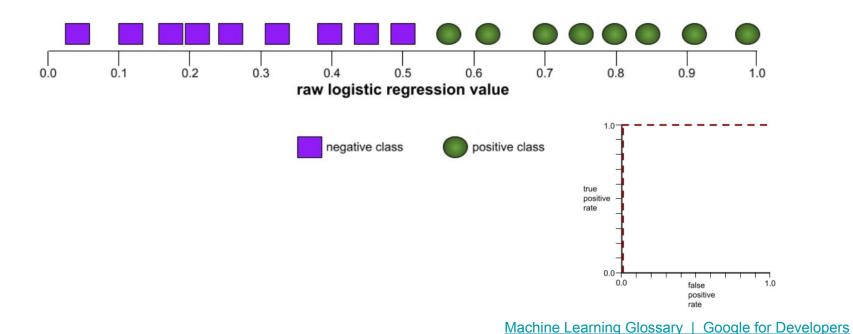
poznato?

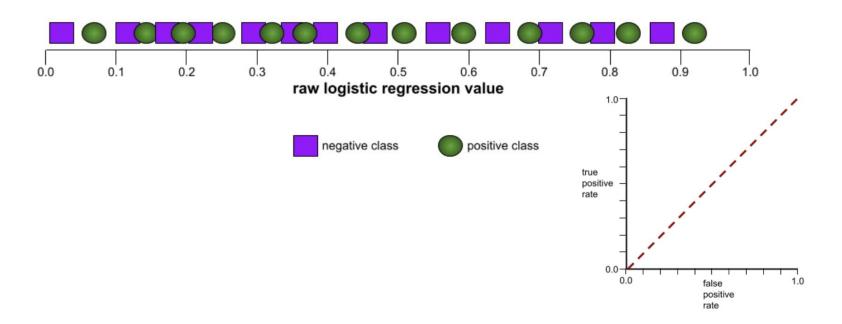

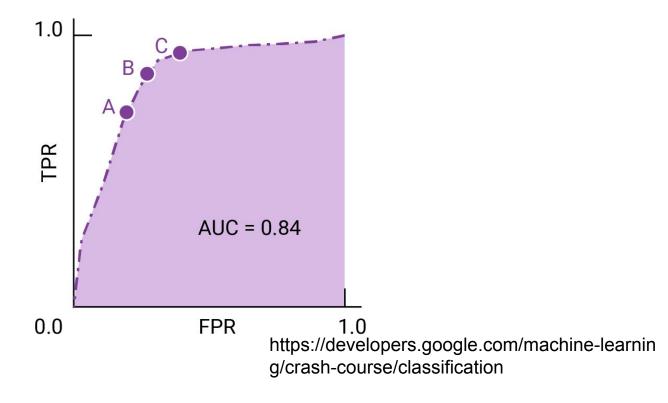
ROC (Receiver operating characteristic)

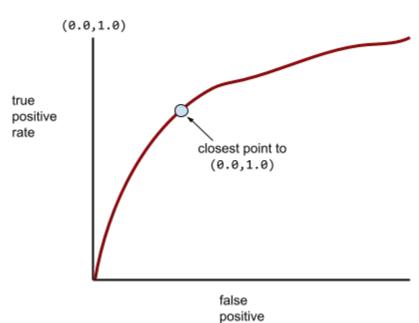
ROC

ROC - AUC (Area Under the Curve)

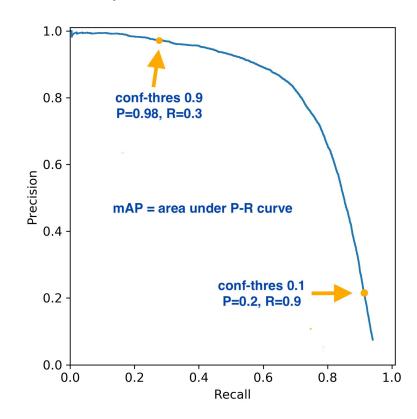
ROC - AUC

rate

https://developers.google.com/machine-learnin g/crash-course/classification

PR (Precision-Recall) kriva

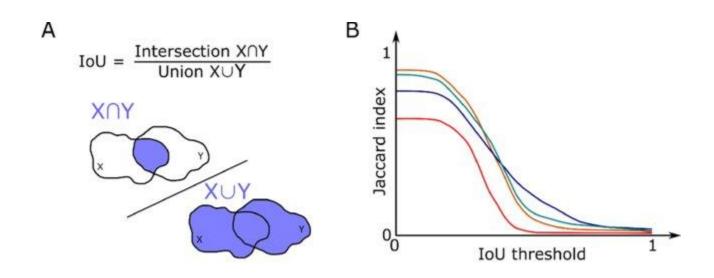
Merenje greške modela za regresiju

$$MSE = \frac{1}{N} \cdot \sum_{i=1}^{N} (x_i - m_i)^2$$

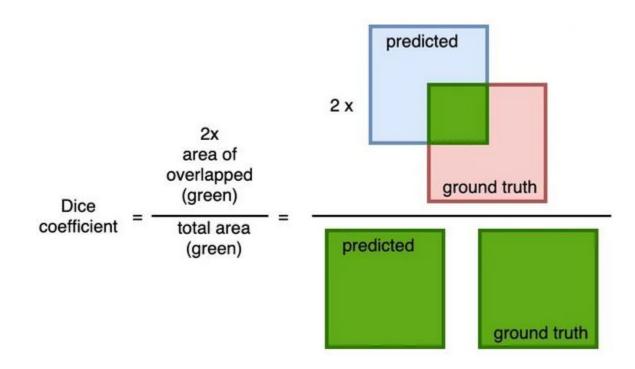
$$RMSE = \sqrt{\frac{1}{N} \cdot \sum_{i=1}^{N} (x_i - m_i)^2}$$

$$MAE = \frac{1}{N} \cdot \sum_{i=1}^{N} |x_i - m_i|$$

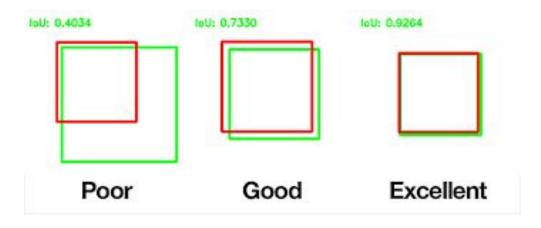
Merenje greške modela za segmentaciju

Merenje greške modela za segmentaciju

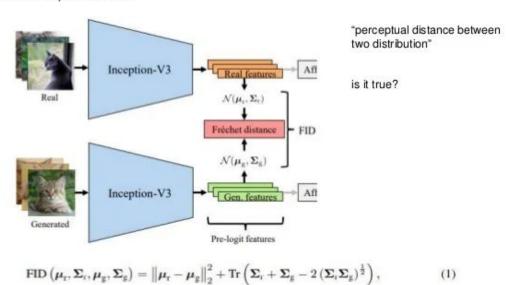
Merenje greške modela za segmentaciju

Merenje greške generativnih modela

FID (Fréchet Inception Distance)

Fréchet Inception Distance

Preciznost i prediktivnost

Scenario:

50-godišnja žena, bez simptoma, rutinski mamografski pregled. Rezultat je pozitivan. Žena, uznemirena, želi da zna da li to znači da zasigurno ima rak i koje su joj šanse.

Informacije koje imamo:

Prevalenca: 1%

Senzitivnost skrininga: 90%

Specificnost skrininga: 91%

Ako je osoba dijagnostifikovana pozitivno na mamografski skrining, koja je verovatnoća da ima rak dojke?

- A) 9/10
- B) 8/10
- C) 1/10
- D) 1/100

Osnova: Bajesova teorema

Osnova: Bajesova teorema. Jedan od ključnih principa u matematici.

Osnova: Bajesova teorema. Jedan od ključnih principa u matematici.

Želimo da proverimo hipotezu, na osnovu nekog događaja.

Osnova: Bajesova teorema. Jedan od ključnih principa u matematici.

Želimo da proverimo hipotezu, na osnovu nekog događaja.

Iskaz:

Stevan je vrlo stidljiv i povučen, neizostavno pomaže svima, ali s druge strane nema interes u druge ljude i živi u svom svetu. Blage i uredne naravi. Ima potrebu da sve bude na svom mestu, i veliku strast prema detaljima.

Osnova: Bajesova teorema. Jedan od ključnih principa u matematici.

Želimo da proverimo hipotezu, na osnovu nekog događaja.

Iskaz:

Stevan je vrlo stidljiv i povučen, neizostavno pomaže svima, ali s druge strane nema interes u druge ljude i živi u svom svetu. Blage i uredne naravi. Ima potrebu da sve bude na svom mestu, i veliku strast prema detaljima.

Pitanje:

Da li verovatnije da je Stevan bibliotekar ili poljoprivrednik?

Osnova: Bajesova teorema. Jedan od ključnih principa u matematici.

Želimo da proverimo hipotezu, na osnovu nekog događaja.

Iskaz:

Stevan je vrlo stidljiv i povučen, neizostavno pomaže svima, ali s druge strane nema interes u druge ljude i živi u svom svetu. Blage i uredne naravi. Ima potrebu da sve bude na svom mestu, i veliku strast prema detaljima.

Pitanje:

Da li verovatnije da je Stevan bibliotekar ili poljoprivrednik?

Osnova: Bajesova teorema. Jedan od ključnih principa u matematici.

Želimo da proverimo hipotezu, na osnovu nekog događaja.

Iskaz:

Stevan je vrlo stidljiv i povučen, neizostavno pomaže svima, ali s druge strane nema interes u druge ljude i živi u svom svetu. Blage i uredne naravi. Ima potrebu da sve bude na svom mestu, i veliku strast prema detaljima.

Pitanje:

Da li verovatnije da je Stevan bibliotekar ili poljoprivrednik?

Pretpostavka.

Neka **40%** od svih bibliotekara može odgovarati u većoj ili manjoj meri opisanom iskazu, dok se za tek **10%** od svih poljoprivrednika može reći isto.

Kaneman i Tverski, serija eksperimenata 1960ih:

90% ispitanika je reklo da je veća verovatnoća da je Steva bibliotekar.

10% reklo da je poljoprivrednik.

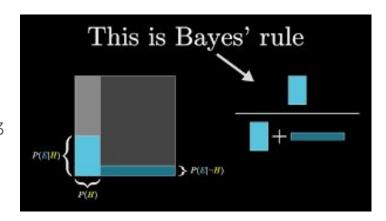
Većina ispitanika nije uzela u obzir:

(u to vreme) 20 puta više poljoprivrednika u Americi (danas i do 60).

Što je značilo da je verovatnoća da je Stevan poljoprivrednik 83.33%.

Kaneman (*Kahneman*) je za ovo i ostala istraživanja dobio **Nobelovu nagradu** iz ekonomije 2002. (**Tverski** (*Tversky*) je preminuo 1996., i nagrada se ne dodeljuje posthumno).

U Srbiji ima 628 hiljada poljoprivrednih gazdinstava, naspram 2700 biblioteka.*

Bajesova teorema:

$$P(H|E) = \frac{P(H)P(E|H)}{P(E)}$$

Bajesova teorema:

$$P(H|E) = \frac{P(H)P(E|H)}{P(E)}$$

"Naivna" pretpostavka o nezavisnosti: E_{r} E_{2} , E_{3} , ...nezavisni s obzirom na ciljni atribut H, što pojednostavljuje izraz za verovatnoću posmatranja atributa:

$$P(E|H) = P(E_1|H) \cdot P(E_2|H) \dots = \prod_i P(E_i|H)$$

Iskaz:

Stevan je vrlo stidljiv i povučen, neizostavno pomaže svima, ali s druge strane nema interes u druge ljude i živi u svom svetu. Blage i uredne naravi. Ima potrebu da sve bude na svom mestu, i veliku strast prema detaljima.

"Naivna" pretpostavka o nezavisnosti: E_{r} , E_{2} , E_{3} , ...nezavisni s obzirom na ciljni atribut H, što pojednostavljuje izraz za verovatnoću posmatranja atributa:

$$P(E|H) = P(E_1|H) \cdot P(E_2|H) \dots = \prod_i P(E_i|H)$$

Iskaz:

Stevan je vrlo **stidljiv** i povučen, neizostavno pomaže svima, ali s druge strane nema interes u druge ljude i živi u svom svetu. Blage i uredne naravi. Ima potrebu da sve bude na svom mestu, i veliku strast prema detaljima.

"Naivna" pretpostavka o nezavisnosti: E_{r} E_{2} E_{3} ...nezavisni s obzirom na ciljni atribut H, što pojednostavljuje izraz za verovatnoću posmatranja atributa:

$$P(E|H) = P(E_1|H) \cdot P(E_2|H) \dots = \prod_i P(E_i|H)$$

Iskaz:

Stevan je vrlo stidljiv i **povučen**, neizostavno pomaže svima, ali s druge strane nema interes u druge ljude i živi u svom svetu. Blage i uredne naravi. Ima potrebu da sve bude na svom mestu, i veliku strast prema detaljima.

"Naivna" pretpostavka o nezavisnosti: $E_p E_2 E_3$...nezavisni s obzirom na ciljni atribut H, što pojednostavljuje izraz za verovatnoću posmatranja atributa:

$$P(E|H) = P(E_1|H) \cdot P(E_2|H) \dots = \prod_i P(E_i|H)$$

Iskaz:

Stevan je vrlo stidljiv i povučen, **neizostavno pomaže svima**, ali s druge strane nema interes u druge ljude i živi u svom svetu. Blage i uredne naravi. Ima potrebu da sve bude na svom mestu, i veliku strast prema detaljima.

"Naivna" pretpostavka o nezavisnosti: E_{r} E_{2} , ...nezavisni s obzirom na ciljni atribut H, što pojednostavljuje izraz za verovatnoću posmatranja atributa:

$$P(E|H) = P(E_1|H) \cdot P(E_2|H) \dots = \prod_i P(E_i|H)$$

Iskaz:

Stevan je vrlo **stidljiv** i **povučen**, **neizostavno pomaže svima**, ali s druge strane **nema interes u druge ljude** i **živi u svom svetu**. **Blage** i **uredne naravi**. Ima **potrebu da sve bude na svom mestu**, i **veliku strast prema detaljima**.

"Naivna" pretpostavka o nezavisnosti: E_{r} E_{2} , E_{3} ... nezavisni s obzirom na ciljni atribut H, što pojednostavljuje izraz za verovatnoću posmatranja atributa:

$$P(E|H) = P(E_1|H) \cdot P(E_2|H) \dots = \prod_i P(E_i|H)$$

Kako da se odlučimo koji klasifikator da koristimo?

Svaki od nabrojanih metoda ima svoje prednosti i mane.

Najbolji izbor zavisi:

- od svakog problema ponaosob
- od veličine i prirode skupa podataka
- željene interpretibilnosti modela.

Primer dobre prakse je probati nekoliko metoda i uporediti njihove performanse, nakon čega sledi odabir modela koji ima najbolje performanse za zadat problem.

Sažetak lekcije

Kako klasifikator koristi labelirane podatke u obuci modela

Uticaj podataka, i njihova podela na trening i test skup na klasifikator

Mere sličnosti

Kako se meri uspešnost klasifikatora i zašto nije dovoljna samo tačnost

Naivne Bajesove metode.

Literatura

- 1. Predavanje o klasifikaciji (SAIS radionica 2023)
- 2. Kurs Mašinskog Učenja <u>CS102</u>
- 3. Fast.ai <u>kurs</u> o Mašinskom učenju
- 4. <u>Članak</u> o merama rastojanja
- 5. Deo Google kursa o Mašinskom učenju u kome je objašnjena <u>tačnost</u>, <u>preciznost...</u>
- 6. 3blue1brow video o Bajesovoj teoremi i medicinskom paradoksu